

**Извјештај о накнадном прегледу провођења препорука
из Извјештаја ревизије учинка
"Стипендирање студената у Републици Српској"
Број: РУ 004-16-НП**

Бања Лука, новембар 2022. године

САДРЖАЈ

1	УВОД.....	3
2	ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА.....	5
2.1	Препоруке за даваоце стипендије	6
3	ЗАКЉУЧАК	12
	ПРИЛОЗИ.....	13

**Накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка
"Стипендирање студената у Републици Српској"**

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је, на основу Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске, а у складу са ISSAI оквиром ревизије за јавни сектор, провела накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској" који је објављен 2017. године.

Накнадни преглед подразумијева испитивање мјера и активности на провођењу препорука које су по Извјештају ревизије учинка предузете од стране Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво, Фонда "Др Милан Јелић" и осам јединица локалне самоуправе, и то градова Бања Лука, Приједор, Лакташи, Бијељина, Требиње и општина Пале, Модрича и Мркоњић Град и утврђивање статуса provedености препорука у складу са Методологијом ревизије учинка.

Накнадни преглед показује да двије трећине посматраних институција нису донијеле акционе планове, иако су предузимале мјере и активности у циљу унапређења транспарентности и ефикаснијег кориштења средстава за стипендирање студената. На основу информација о активностима и показатеља о оствареним резултатима, ревизија се у разумној мјери увјерила да су од четири дате препоруке двије потпуно provedене, једна дјелимично provedена и за једну провођење је у току.

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске, у складу са одредбама Закона о ревизији јавног сектора Републике Српске, доставила Нацрт извјештаја институцијама обухваћеним овим накнадним прегледом, Министарству за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво и осам јединица локалне самоуправе, и то градовима Бања Лука, Приједор, Лакташи, Бијељина, Требиње и општинама Пале, Модрича и Мркоњић Град. На Нацрт извјештаја није било примједби.

Конечан извјештај је достављен свим институцијама којима се у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске треба доставити. Извјештај ће бити доступан јавности путем интернет странице Главне службе за ревизију јавног сектора Републике Српске, www.gsr-rs.org.

Главни ревизор је донио Одлуку да се проведе овај накнадни преглед. Накнадни преглед провео је ревизорски тим у саставу Далиборка Милијевић, вођа ревизорског тима и Милена Броћета, члан ревизорског тима.

Главни ревизор
Јово Радукић, с.р.

ЛИСТА СКРАЋЕНИЦА

РС	Република Српска
ГСРЈС РС	Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске
НС РС	Народна скупштина Републике Српске
Влада РС	Влада Републике Српске
Министарство	Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво
Фонд	Фонд "Др Милан Јелић"
ЈЛС	Јединице локалне самоуправе
МНиТ	Министарство науке и технологије
МПик	Министарство просвјете и културе

1 УВОД

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске (у даљем тексту: ГСРЈС РС) је провела ревизију учинка и у децембру 2017. године објавила Извјештај ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској". Основни циљ ревизије је био да се испита да ли је постојећи начин стипендирања студената у Републици Српској (у даљем тексту: РС) транспарентан и да ли су надлежна министарства и јединице локалне самоуправе (у даљем тексту: ЈЛС) обезбиједили најбоље могуће кориштење ресурса кроз стипендирање дефинисаних категорија стипендираних студената.

Основни налази и закључци у Извјештају ревизије учинка из 2017. године су показали да потребне информације за остваривање права на стипендију нису биле у потпуности доступне. Сви показатељи о стипендијама су показали да су значајна средства која се додјељују за стипендије, а да су појединачни износи стипендија веома различити, при чему се стипендира велики број категорија стипендираних студената у зависности од даваоца стипендије. У поступку додјеле стипендија велики је број различитих критерија, при том су доминирали критерији успјешности/изврности над социоекономским критеријима. У пракси се дешавало да стипендије намијењене студентима лошијег социоекономског положаја су зависиле првенствено од успјеха током студија.

Овим накнадним прегледом провођења препорука датих у Извјештају ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској" се испитује како су надлежне институције реаговале на Извјештај ревизије учинка, да ли су донесени акциони планови, да ли је поступано по акционим плановима и испитивање проведених мјера и активности на провођењу препорука. Укупно је дато четири препоруке за даваоце стипендије, и то Министарству просвјете и културе/сада Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво (у даљем тексту: Министарство), Министарству науке и технологије - Фонд "Др Милан Јелић"/сада Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво - Фонд "Др Милан Јелић" (у даљем тексту: Фонд) и ЈЛС, како је приказано у Табели.¹

Табела 1. Препоруке из Извјештаја ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској"

Ред.бр.	Институције	Број препорука
1	Даваоци стипендија	4
УКУПНО:		4

Накнадни преглед подразумијева испитивање мјера и активности на провођењу препорука које су по основу Извјештаја ревизије учинка предузете од стране институција које су биле обухваћене ревизијом и којима су упућене препоруке.

¹ У Извјештају ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској" препоруке су упућене Министарству просвјете и културе, Министарству науке и технологије - Фонд "Др Милан Јелић" и јединицама локалне самоуправе. Законом о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18 и 111/21) и промјенама организационе структуре у Влади Републике Српске надлежности над високим образовањем су из оквира Министарства просвјете и културе прешле у надлежност Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво. Промјеном наведене организационе структуре активности на провођењу препорука су прешле у надлежност Министарства за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво.

Испитивања предузиманих мјера и активности на провођењу препорука ревизије су вршена у Министарству, Фонду, градовима Бања Лука, Приједор, Лакташи, Бијелбина, Требиње и општинама Пале, Модрича и Мркоњић Град. Накнадним прегледом је обухваћен период од објављивања Извјештаја ревизије учинка 2017. године до јуна 2022. године.

У вршењу накнадног прегледа као извори података и информација кориштени су:

- регулаторни оквир важећи у посматраном периоду;
- интерна акта Министарства, Фонда и ЈЛС којима се дефинише начин додјеле и критерији за додјелу стипендија;
- стратешки документи Министарства, Фонда и ЈЛС;
- програми рада, извјештаји и информације Министарства, Фонда и ЈЛС;
- подаци и информације из упитника које су, по захтјеву у дефинисаној структури, попунили представници надлежних институција обухваћених накнадним прегледом;
- подаци и информације добијени путем интервјуа са лицима у надлежним институцијама обухваћеним накнадним прегледом;
- интерне и друге анализе, извјештаји и информације о стипендијама за први циклус студија које се односе на посматрани период.

Након извршене анализе и вредновања прикупљених података и информација обезбијеђени су довољни, релевантни и поуздани ревизијски докази, који су били основа за формирање налаза у циљу оцјене нивоа проведености појединачних препорука ревизије учинка.

У наставку овог документа, у другом поглављу, дат је преглед провођења препорука ГСРЈС РС из Извјештаја ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској".

2 ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКА

У сврху извјештавања о начину провођења препорука ревизије учинка у посматраном периоду накнадног прегледа и потребне оцјене нивоа проведености сваке од препорука, могући статуси проведености су класификовани у пет категорија:

ПРЕПОРУКА ЈЕ ПОТПУНО ПРОВЕДЕНА	<ul style="list-style-type: none"> - институције су провеле или у континуитету проводе препоруку; - потпуно провођење препоруке је документовано.
ПРЕПОРУКА ЈЕ ДЈЕЛИМИЧНО ПРОВЕДЕНА	<ul style="list-style-type: none"> - институције су предузеле активности на провођењу препоруке; - институције проводе активности, али препорука није у потпуности проведена; - дјелимично провођење препоруке је документовано.
ПРОВОЂЕЊЕ ПРЕПОРУКЕ У ТОКУ	<ul style="list-style-type: none"> - институције предузимају активности на провођењу препоруке; - активности институција се не проводе континуирано и планираном динамиком; - препорука није проведена ни у потпуности, ни дјелимично; - активности у току документоване.
ПРЕПОРУКА НИЈЕ ПРОВЕДЕНА	<ul style="list-style-type: none"> - институције нису предузеле активности на провођењу препоруке; - препорука није проведена ни дјелимично, ни у потпуности; - није документовано да су се предузимале мјере на провођењу препоруке.
ПРЕПОРУКА НИЈЕ АКТУЕЛНА	<ul style="list-style-type: none"> - институције нису предузимале активности на провођењу препоруке, у међувремену су наступиле околности које су препоруку учиниле неактуелном (промјена регулативе, надлежности, одговорности и др.).

Институције јавног сектора, које су биле обухваћене ревизијом учинка и којима су упућене препоруке у Извјештају ревизије учинка, биле су у обавези, у складу са Законом о ревизији јавног сектора Републике Српске, да у року од 60 дана од дана пријема Извјештаја ревизије учинка сачине и доставе ГСРЈС РС и надлежном скупштинском одбору Акциони план за провођење препорука ревизије учинка, а ради праћења провођења датих препорука.

Након објаве Извјештаја ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској" три ЈЛС (Градови Требиње и Бијељина и Општина Пале) су доставиле ГСРЈС РС Акционе планове за провођење препорука ревизије учинка.

Налази накнадног прегледа провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској" у овом поглављу се презентују у складу са структуром датих препорука.

2.1 Препоруке за даваоце стипендије

Прва препорука

Политике стипендирања треба да буду јасне и транспарентне, усаглашене са стратешким и другим развојним актима, уписним политикама и политикама запошљавања на нивоу Републике Српске.

Статус препоруке: Провођење препоруке у току

Образложење статуса:

У посматраном периоду Министарство је сачинило нацрт Стратегије развоја науке и технологије, високог образовања и информационо-комуникационе технологије у Републици Српској за период 2022-2028. година (у даљем тексту: нацрт Стратегије), гдје је један од стратешких циљева "Унапређена атрактивност, квалитет и утицај високог образовања на квалитет људских потенцијала у РС". У оквиру овог циља наглашава се високо образовање као полуга уско повезана са истраживањем и развојем за будући развој РС и уз унапређивање атрактивности високог образовања, акценат је на његовом квалитету и утицају на квалитет људских потенцијала у РС. У нацрту Стратегије се наводи да се посљедице изразито негативних трендова у погледу наталитета и миграција већ у знатној мјери одражавају на упис студената у РС и од изузетне важности је да се студирање учини привлачнијим и погоднијим за потенцијалне студенте из РС, али и других земаља из окружења. У академској години 2021/2022. укупан број студената је мањи за 30% у односу на последњу академску годину 2016/2017. обухваћену Извјештајем ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској".²

У нацрту Стратегије се наводи да студенти остварују директне подстицаје у облику стипендија, а индиректне у облику субвенционисања смјештаја и исхране. Износ средстава која се из буџетских извора у континуитету издвајају за област студентског стандарда је значајан, иако је обухват студената којима се додјељују повластице недовољан и захтијева квалитетнији приступ овој проблематици у наредном периоду. У наредном периоду ће посебна пажња бити посвећена обезбјеђењу континуитета у унапређивању студентског стандарда и даљем развоју модела финансирања и јачању инфраструктуре студентског стандарда. Постојећи ниво издвојених средстава у наредном периоду се планира увећати и развити моделе да се што већем броју студената омогући доступност високог образовања. Наведени модели би тежили повећању броја студената који остварују право на смјештај и исхрану у студентским домовима и повећање броја студената који остварују право на стипендије, сходно њиховом социјалном и економском статусу, путем успоставе јединственог система додјеле и евиденције стипендија у РС, уз одговарајућу расподјелу и праћење односа унутар различитих категорија студената.

Средњорочним планом рада Министарства 2022-2024. година³ дефинисан је стратешки циљ "Развијање људских ресурса у науци и иновативности" и оперативни циљ Подршка младим талентима у циљу спречавања "одлива мозгова", а односи се на стипендије Фонда.

---

² Статистички билтен Високо образовање академска година 2021/2022. Републички завода за статистику Републике Српске, Бања Лука 2021. године

³ Усвојен Закључком Владе Републике Српске 24.03.2022. године

Кроз стратешка документа ЈЛС стипендирање студената првог циклуса студија на високошколским установама у смислу улагања у високостручне кадрове је препознато као један од приоритета развоја. Стратешка одређења и приоритети дјелимично су исказана кроз циљеве, а углавном кроз програме и мјере које су потребне за успјешно, организовано и активно представљање студентске популације. Одређења и приоритети су исказани кроз унапређење квалитета и доступност образовања, развој изврсноности у формалном образовању и повећање образовања кадрова из области дефицитарних занимања. Свако од одређења садржи програме и мјере чији је фокус обезбјеђивање стипендија студентима, подстицање на студије са дефицитарним занимањима, као и додатне начине подстицања студената. Одређења и приоритети су засновани на принципима транспарентности и ефикасности кроз оријентисаност ка резултатима, а све у циљу јачања формалног образовања.

Циљеви који су у вези са стипендирањем студената у РС нису у потпуности усаглашени између Министарства и осталих даваоца стипендије, али и са другим развојним актима, уписним политикама и политикама запошљавања на нивоу РС. Иако су стратешка акта и годишње политике у значајној мјери различита и неусаглашена, издвајају се одређени заједнички дефинисани циљеви који су у вези са стипендирањем студената. Најзначајнији циљеви који су препознати код Министарства, Фонда и ЈЛС су квалитет и утицај високог образовања на квалитет људских потенцијала у РС, подизање ефикасности и доступности студирања и унапређење студентског стандарда, те унапређење научно-истраживачког рада и иноваторског система и повећање учешћа високообразованих у укупној понуди радне снаге у РС.

Дефицитарна занимања за потребе стипендирања су веома различита и дефинисана појединачно по даваоцима стипендије, али се и код истих даваоца стипендије мијењају из године у годину. Приликом доношења уписних политика за високо образовање не утврђују се дефицитарна и суфицитарна занимања на нивоу РС. На приједлог Савјета за високо образовање, Влада РС је усвојила документ под називом "Одлука о Мрежи високошколских установа и студијских програма у Републици Српској за период 2021-2023. година".⁴ Документом је предвиђено, као један од закључака и препорука, усвајање листе студијских програма на којима се образују дефицитарна занимања, као и листу студијских програма за очување идентитетских дисциплина. На основу овог документа, Савјет за високо образовање је усвојио прву Листу дефицитарних занимања. Ова ће се листа сваке године поново разматрати и допуњавати и мијењати у зависности од података са тржишта рада.⁵

Друга препорука

Анализирати и преиспитати постојеће критерије вредновања за додјелу стипендија, на начин да примјена истих буде у функцији остваривања утврђене сврхе стипендирања студената.

Статус препоруке: Препорука је потпуно проведена

Образложење статуса:

Министарство у оквиру Ресора за високо образовање додјељује стипендије студентима првог циклуса студија по различитим основама, и то за: успјешне студенте; дефицитарна занимања; остале студенте/социјални статус (у овој категорији су студенти из социјално

---

⁴ 152. сједница Владе Републике Српске, одржана 31.12.2021. године

⁵ Прилог 3. Најчешћа дефицитарна занимања у зависности од даваоца стипендије

угрожених породица, студенти - дјеца погинулих бораца и дјеца ратних војних инвалида од I до VI категорије, студенти без једног или оба родитеља, студенти из породице са два или више студената, студенти са инвалидитетом и тешким хроничним обољењима који не остварују право на додатак за помоћ и његу другог лица, студенти са пребивалиштем у изразито неразвијеним општинама РС утврђених Одлуком Владе РС о степену развијености јединица локалне самоуправе у РС, студенти из породица са четворо и више дјеце и студенти који су били смјештени у домове за незбринуту дјецу или у хранитељске и сродничке породице до пунољетства) и студенте са инвалидитетом који остварују право на додатак за помоћ и његу другог лица. Приликом доношења Правилника о додјели студентских стипендија и о Регистру студентских стипендија⁶ су дефинисани критерији тако да су бодови за социјални статус по члану домаћинства и посебан статус промијењени како би били у сврху остваривања права на стипендију што већег броја студената из категорије осталих студената/социјални статус. У академској години 2021/2022. свим студентима у категорији дефицитарна занимања и остали студенти/социјални статус који су испунили услове за додјелу стипендије је додијељена стипендија.

Министарство у оквиру Фонда додјељује стипендије талентованим редовним студентима првог циклуса академских студија на Универзитетима у РС, БиХ и високошколским установама у иностранству. На годишњем нивоу Министарство, уз сагласност предсједника и чланова Фонда, за текућу академску годину одређује број и висину стипендија које се додјељују редовним студентима првог циклуса академских студија на Универзитетима у РС, БиХ и високошколским установама у иностранству по научним и умјетничким областима, у складу са планираним, односно расположивим финансијским средствима, након чега се објављује Конкурс за додјелу стипендија. Стипендије се додјељују уважавајући сљедеће критерије бодовања: остварени резултати у науци и умјетности, ранг високошколске установе на Times Higher Education World University Rankings (THE) и/или Shanghai Ranking, просјечна оцјена студента, година студија и положени испити из претходне академске године, а на основу Правилника о додјели стипендија студентима првог циклуса студија на универзитетима у РС, БиХ и високошколским установама у иностранству.⁷

Стипендије студентима првог циклуса студија се додјељују по три основа и то стипендије за успјех на студију, стипендије за дефицитарна занимања и стипендије према социјалном статусу у шест од осам посматраних ЈЛС. Једна ЈЛС додјељује стипендије за двије категорије студената (стипендије за дефицитарна занимања и према социјалном статусу), а једна ЈЛС нема посебно дефинисаних категорија, иако се кроз критерије врши бодовање за успјех током школовања, социјални статус, посебан статус, посебно надарени студенти, без обзира на материјални статус.⁸

Категорије стипендираних студената, као и услови за додјелу стипендија су дефинисани тако да имају директан утицај на реализацију и остварење сврхе стипендирања студената. Бодови су утврђени тако да за сваки од критерија вредновања приликом рангирања стипендиста стипендију добије студент који припада категорији стипендираних студената за коју се пријавио. Што би значило да код категорије стипендирани успјешни студенти критериј вредновања који доноси највише бодова је критериј успјеха студента и други остварени резултати током студија. За категорију стипендирани студенти са социјалним статусом најзаступљенији критериј вредновања који доноси највише бодова је критерији социјалног статуса као што су примања по члану

---

⁶ Службени гласник Републике Српске, број 94/21

⁷ Службени гласник Републике Српске, број 124/20

⁸ Прилог 4. Категорије стипендираних студената у јединицама локалне самоуправе

домаћинства и посебан статус. Овакав начин бодовања и рангирања стипендиста утиче на остваривање сврхе категорија стипендираних студената. Стипендије према социјалном статусу добију сви студенти који испуне дефинисане услове у четири од осам посматраних ЈЛС, а стипендије по основу дефицитарности занимања добију сви студенти који испуне услове конкурса у три од осам ЈЛС. За академску годину 2021/2022. сви студенти који су испунили услове су добили стипендију у половини посматраних ЈЛС, без обзира на број бодова и по ком основу су конкурисали.

Трећа препорука

Конкурсне процедуре и резултати конкурса треба да буду у потпуности транспарентни, да временски трају краће и да се постигне правовременост и редовност исплата стипендија.

Статус препоруке: Препорука је потпуно проведена

Образложење статуса:

Стипендије за све студенте првог циклуса студија за академску годину 2021/2022. су додијељене на основу јавног конкурса од стране свих десет посматраних даваоца стипендије. Студенти којима су додијељене стипендије за претходну академску годину у пет од посматраних осам ЈЛС добијају стипендију за наредну академску годину по основу редовности уписа године без поновне пријаве на конкурс или се пријављују на конкурс само са потврдом о упису године зависно од ЈЛС. У мањем дијелу ЈЛС, три од осам, а што је дефинисано интерним актом о додјели стипендија, постоји могућност да градо/начелник додијели стипендију за одређене категорије студената по основу поднесеног захтјева од стране студената без пријаве на јавни конкурс.⁹

Конкурси за додјелу стипендија, у зависности од даваоца стипендије, садрже информације о категоријама стипендираних студената, дефицитарним занимањима, суфицитарним занимањима, општим и посебним условима, критеријима вредновања, броју стипендиста, појединачним износима стипендије и друге информације у циљу транспарентности за кориснике стипендије, даваоце стипендије и друге заинтересоване стране. Конкурси за додјелу стипендија и резултати конкурса се објављују на интернет страницама даваоца стипендије и најчешће у медијима и друштвеним мрежама.

Укупно вријеме трајања процедуре додјеле стипендија за академску годину 2021/2022. се смањило у односу на академску 2016/2017. код девет од десет посматраних даваоца стипендије, иако постоји простор за додатним побољшањем у појединим фазама додјеле стипендија. У Извјештају ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској" вријеме трајања процедуре додјеле стипендија смо подијелили на четири фазе, и то од почетка академске године до објаве конкурса, трајање конкурсне процедуре, обрада и објава ранг листи и вријеме од објаве коначних ранг листи до прве исплате. Конкурси за додјелу стипендија су расписани најкасније мјесец дана након почетка академске године 2021/2022. код шест од десет даваоца стипендије, а што је знатно допринијело да се укупно вријеме трајања процедуре додјеле стипендија смањи. Студенти имају могућност пријаве на конкурс за додјелу стипендија од 15 до 30 дана у зависности од даваоца стипендије. Конкурсне процедуре су завршене до краја децембра у години у којој је почела академска година, а за коју је додијељена стипендија и са исплатом стипендија се кренуло почетком наредне фискалне године и након усвајања буџета РС и буџета ЈЛС код пет од десет даваоца стипендије.

---

⁹ Прилог 5. Дефинисани начини додјеле стипендија у зависности од даваоца стипендије
Извјештај о накнадном прегледу провођења препорука из Извјештаја ревизије
учинка РУ 004-16 "Стипендирање студената у Републици Српској"

Највише времена се "потроши" на чекање, како наводе даваоци стипендије, да се усвоје буџети и одобре средства те изврши усаглашавање спискова између Министарства и ЈЛС. Усаглашавање спискова се врши како не би дошло до тога да студенти добију стипендију из јавних средстава од више даваоца стипендије, иако се од стране студената потписују изјаве да не примају стипендију од других даваоца из јавних средстава и да ће се одрећи једне стипендије уколико добију другу. Прве исплате додијељених стипендија за академску годину 2021/2022. су почеле мјесец дана након објаве коначних ранг листи код шест од десет даваоца стипендије, а код осам даваоца стипендије је исплаћено пола или више уговорених стипендија до краја јуна 2022. године.¹⁰

Четврта препорука

Осигурати максималну транспарентност информација о стипендирању студената и унаприједити координацију и комуникацију између даваоца стипендије.

Статус препоруке: Препорука је дјелимично проведена

Образложење статуса:

Појединачни подаци о стипендијама су, у зависности од даваоца стипендије и академске године, у највећој мјери доступни јавности, али укупни и генерални подаци о свим стипендијама у РС углавном нису доступни. Даваоци стипендије нису јасно дефинисали које показатеље о стипендирању студената и у којим временским интервалима ће пратити, те јединственог праћења и анализе постојећег система стипендирања на нивоу РС нема. Информације о стипендијама у посматраном периоду су садржане у већем броју докумената, извјештаја и информација даваоца стипендије. Један дио информација о стипендистима се објављује и на интернет страницама даваоца стипендија.

У складу са чланом 10. став 4. Закона о студентском стандарду¹¹ ЈЛС и јавна предузећа који додјељују студентске стипендије дужни су Министарству доставити податке о корисницима, износу и времену додјеле стипендија одмах по доношењу одлука о стипендирању, а најкасније након објаве коначне ранг листе. Спискови стипендиста од стране ЈЛС се достављају Министарству ради усаглашавања и прегледа да стипендију не добија стипендиста од различитих даваоца из јавних средстава. Министарство је успоставило своје евиденције/регистар стипендиста којима додјељују стипендију.

Фонд организује Форум стипендиста од 2011. године и објављује Годишњак стипендиста Фонда за ту академску годину. Због пандемије Covid-19 и дефинисаних мјера заштите Форум није одржан 2020. и 2021. године. Фонд је у фази тестирања алумни портала¹² који представља базу бивших и садашњих стипендиста Фонда. Сврха алумни портала је да омогући бржу и ефективнију комуникацију између самих стипендиста, стипендиста и привредних субјеката и стипендиста и Фонда. Портал је у фази тестирања и Фонд тренутно располаже са базом стипендиста у Excel табели.

Већина ЈЛС најчешће у оквиру одјељења за друштвене дјелатности/привреду израђује информације/извјештаје о стипендирању које се или као дио извјештаја градо/начелника или као посебне информације разматрају на скупштинама града/општине. Информације или извјештаји о стипендирању студената у правилу садрже генералне податке за једну

---

¹⁰ Прилог 6. Вријеме трајања додјеле стипендија у зависности од даваоца стипендије

¹¹ Службени гласник Републике Српске, број 63/21

¹² <https://fondmilanjelic.org/panel>

академску годину о укупним средствима за стипендирање и податке о броју стипендиста. Посматране ЈЛС имају евиденције о стипендистима за интерне потребе и у циљу давања информација и другим даваоцима стипендије, али и ради праћења о стипендирању на нивоу локалне заједнице. Посебне Информације о стипендирању студената израђују надлежна одјељења градске/општинске управе у три од осам посматраних ЈЛС и достављају једном годишње Скупштини града/општине на разматрање.

3 ЗАКЉУЧАК

Главна служба за ревизију јавног сектора Републике Српске је провела накнадни преглед провођења препорука из Извјештаја ревизије учинка "Стипендирање студената у Републици Српској". Накнадним прегледом се утврђује како су даваоци стипендије реаговали на Извјештај ревизије учинка, да ли су донесени и реализовани акциони планови и који су резултати проведених мјера и активности предузетих у вези стипендирања студената у РС. Налази проведеног накнадног прегледа показују да су даваоци стипендије предузимали мјере и активности и остварили одређене резултате, те обезбједили транспарентније и ефикасније кориштење ресурса за стипендирања студената.

Активности Министарства су реализоване првенствено кроз израду нацрта Стратегије развоја науке и технологије, високог образовања и информационо-комуникационе технологије у Републици Српској за период 2022-2028. година са дефинисаним циљевима који се односе на унапређење студентског стандарда и стипендирање студената. Министарство и посматране ЈЛС су у периоду након објаве Извјештаја ревизије учинка услове за додјелу стипендија дефинисали тако да имају директан утицај на реализацију и остварење сврхе стипендирања студената. Конкурсне процедуре и резултати конкурса су транспарентни и укупно вријеме трајања процедура додјеле стипендија у посматраном периоду се смањило код већине даваоца стипендије што је побољшало редовност исплате стипендија.

На основу информација о активностима и показатеља о оствареним резултатима, ревизија се у разумној мјери увјерила да су од четири дате препоруке двије потпуно проведене, једна је дјелимично проведена и за једну провођење је у току.

У циљу ефикасног окончања преосталог дијела активности на провођењу препорука ревизија препоручује да се дефинишу јаснији циљеви и успостави ефективнија размјена података и информација између даваоца стипендија ради успостављања јединственог регистра стипендиста у РС, као и праћење и евалуација датих стипендија и утицај на остваривање утврђених циљева. Приликом доношења уписних политика за високо образовање би требало утврдити дефицитарна и суфицитарна занимања на нивоу РС, а не само за потребе стипендирања студената. Дефицитарна занимања би требала бити усклађена са Листом дефицитарних занимања, донесеном на основу Одлуке о Мрежи високошколских установа и студијских програма у РС. Потребно је предузети активности како би се додатно смањило вријеме трајање у појединим фазама додјеле стипендија и како би се са исплатом стипендија завршило до почетка нове академске године.

Вођа ревизорског тима

Далиборка Милијевић, с.р.

ПРИЛОЗИ

Прилог 1. Листа референци

1. Закон о студентском стандарду ("Службени гласник Републике Српске", број 63/21)
2. Закон о научно-истраживачкој дјелатности и технолошком развоју ("Службени гласник Републике Српске", број 6/12, 33/14, 66/18 и 84/19)
3. Закон о Влади Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 118/08)
4. Закон о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", број 115/18 и 111/21)
5. Закон о локалној самоуправи ("Службени гласник Републике Српске", број 97/16, 36/19 и 61/21)
6. Стратегија развоја образовања Републике Српске за период 2016-2021. године
7. Акциони план Стратегије развоја образовања Републике Српске за период 2016-2021. године
8. Омладинска политика Републике Српске 2016-2020. године
9. Стратегија научног и технолошког развоја Републике Српске 2017-2021. године – "Знање за развој"
10. Акциони план реализације Стратегије научног и технолошког развоја Републике Српске 2017-2021. године – "Знање за развој"
11. Нацрт Стратегије развоја науке и технологије, високог образовања и ИКТ индустрије у Републици Српској 2022-2028. године
12. Стратегије развоја јединица локалних самоуправа
13. Омладинске политике јединица локалних самоуправа
14. Правилник о додјели студентских стипендија и о регистру студентских стипендија ("Службени гласник Републике Српске", број 94/21)
15. Одлука о образовању Фонда "Др Милан Јелић" ("Службени гласник Републике Српске", број 33/11)
16. Правилник о додјели стипендија студентима првог циклуса студија на универзитетима у Републици Српској, Босни и Херцеговини и универзитетима у иностранству ("Службени гласник Републике Српске", број 124/20)
17. Одлука о додјели стипендија Града Бања Лука ученицима средњих школа и студентима првог циклуса на високошколским установама из 2016. године са измјена из 2017. године
18. Одлука о стипендирању ученика и студената, финансирању научноистраживачких радова и награђивању ученика и наставника из 2021. године, Град Бијељина
19. Правилник о критеријумима и поступку за стипендирање ученика и студената, финансирању научноистраживачких радова и награђивању ученика и наставника ("Службени гласник Града Бијељина", број 24/21)
20. Правилник о додјели стипендија Града Приједор ученицима средњих школа и студентима првог циклуса на високошколским установама ("Службени гласник Града Приједор", број 18/21)
21. Одлука о стипендирању студената ("Службени гласник Града Требиње", број 15/16)

22. Правилник о условима и поступку остваривања права на стипендију, Град Требиње из 2017. године
23. Одлука о додјели стипендија студентима првог циклуса студија ("Службени гласник Општина Лакташи", број 1/17)
24. Правилник о додјели стипендија за ученике и студенте из буџета општине Пале ("Службени гласник Града Источно Сарајево", број 1/22)
25. Одлука о студентским стипендијама и додјели студентских стипендија ("Службени гласник Општине Модрича", број 7/09, 7/19 и 1/20)
26. Одлука о стипендирању студената првог циклуса на високошколским установама ("Службени гласник Општине Мркоњић Град", број 6/21)
27. Друга акта даваоца стипендије у форми одлука, правилника, упутстава и других аката који уређују област стипендирања студената
28. Конкурси, прелиминарне и коначне ранг листе, жалбе, евиденције о стипендирању студената
29. Упитници које су, по захтјеву у дефинисаној структури, попунили представници надлежних институција обухваћених накнадним прегледом и др.

Прилог 2. Статус provedености препорука

Табела 1. Преглед статуса provedености препорука у Министарству и посматраним ЈЛС

Број препоруке	Статус препоруке	Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво	Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво - Фонд "Др Милан Јелић"	Град Бања Лука	Град Приједор	Град Лакташи	Град Бијељина	Град Требиње	Општина Мркоњић Град	Општина Модрича	Општина Пале	УКУПНО	%
1	Дјелимично provedена				1	1			1	1		4	40
	Провођење препоруке у току	1	1	1			1	1			1	6	60
2	Потпуно provedена	1	1	1		1	1	1	1	1	1	9	90
	Дјелимично provedена				1							1	10
3	Потпуно provedена		1	1		1	1		1	1		6	60
	Дјелимично provedена	1			1			1			1	4	40
4	Потпуно provedена		1			1	1			1		4	40
	Дјелимично provedена	1		1	1			1	1		1	6	60

Статус препоруке	Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво	Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво - Фонд "Др Милан Јелић"	Град Бања Лука	Град Приједор	Град Лакташи	Град Бијељина	Град Требиње	Општина Мркоњић Град	Општина Модрича	Општина Пале
Потпуно provedена	1	3	2	0	3	3	1	2	3	1
Дјелимично provedена	2	0	1	4	1	0	2	2	1	2
Провођење препоруке у току	1	1	1	0	0	1	1	0	0	1
ЗБИР	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4

Извор: Подаци, информације и документација Министарства, Фонда и ЈЛС

Прилог 3. Најчешћа дефицитарна занимања у зависности од даваоца стипендије

Табела 1. Најчешћа дефицитарна занимања у зависности од даваоца стипендије за академску годину 2021/2022.

ДАВАОЦИ СТИПЕНДИЈЕ	СТИПЕНДИРАНА ДЕФИЦИТАРНА ЗАНИМАЊА											
	ЕЛЕКТРОТЕХНИКА	МАШИНСТВО	ФИЗИКА	МАТЕМАТИКА И ИНФОРМАТИКА	ЊЕМАЧКИ ЈЕЗИК	АРХИТЕКТУРА, ГРАЂЕВИНАРСТВО И ГЕОДЕЗИЈА	РУДАРСТВО, ГЕОЛОГИЈА, ГЕОЛОШКО ИНЖЕЊЕРСТВО	МЕДИЦИНА И ФАРМАЦИЈА	ШУМАРСТВО	ПРОИЗВОДНО МАШИНСТВО	МЕХАТРОНИКА	УКУПНО
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Министарство		ДА	ДА						ДА	ДА	ДА	5 од 11
Бања Лука	ДА			ДА								2 од 11
Бијељина	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА						6 од 11
Приједор	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА	ДА			9 од 11
Мркоњић Град		ДА	ДА				ДА					3 од 11
Модрича	ДА	ДА			ДА							3 од 11
Лакташи	ДА	ДА										2 од 11
Пале	ДА					ДА		ДА				3 од 11
УКУПНО	6 од 8	6 од 8	4 од 8	3 од 8	3 од 8	3 од 8	2 од 8	2 од 8	2 од 8	1 од 8	1 од 8	

Извор: Одлуке/закључци о утврђивању дефицитарних занимања Владе РС и ЈЛС у сврху стипендирања студената и Попуњени упитници по захтјеву ГСРЈС РС

Прилог 4. Категорије стипендираних студената у ЈЛС

Табела 1. Категорије стипендираних студената у ЈЛС за академску годину 2021/2022.

ЈЛС	Број стипендираних категорија студената	Категорије стипендираних студената		
		Стипендије према социјалном статусу	Стипендије за дефицитарна занимања	Стипендије за успјех на студију
Бања Лука	3	х - сви који испуне услове	х - сви који испуне услове	х
Приједор	3	х - сви који испуне услове	х	х
Лакташи	3	х - сви који испуне услове	х - сви који испуне услове	х - сви који испуне услове
Мркоњић Град	3	х - сви који испуне услове	х - сви који испуне услове	х
Модрича	3	х	х	х
Пале	3	х	х	х
Бијељина	2	х	х	
Требиње	Нема посебно дефинисаних категорија			

Извор: Интерна акта/одлуке, правилници о стипендирању студената у ЈЛС и Попуњени упитници по захтјеву ГСРЈС РС

Прилог 5. Дефинисани начини додјеле стипендија у зависности од даваоца стипендије

Табела 1. Дефинисани начини додјеле стипендија у зависности од даваоца стипендије за академску годину 2021/2022.

Даваоци стипендије	Конкурс сваке академске године		Додатна додјела по Одлуци
	Додјела за једну академску годину	Додјела за све године до краја студија	
Министарство	х		
Министарство-Фонд	х		
Бања Лука	х		
Бијељина	х	х	х
Приједор	х	х	х
Требиње	х		
Пале	х		
Модрича	х	х	х
Мркоњић Град	х	х	
Лакташи	х	х	

Извор: Интерна акта/одлуке Министарства, Фонда и ЈЛС

Прилог 6. Вријеме трајања додјеле стипендија у зависности од даваоца стипендије

Табела 1 и 2. Вријеме трајања додјеле стипендија за академске године 2016/2017. и 2021/2022. (у мјесецима)

Академска година 2016/2017.	Почетак године-објава конкурса	Конкурс	Обрада и објава ранг листа	Ранг листа- прва исплата	Укупно
Пале	6,9	0,5	1,9	0,0	9,3
Требиње	5,7	0,5	2,8	0,0	9,0
Бијељина	2,7	1	1,7	2,4	7,8
МНИТ-Фонд	1,6	1	2,3	2,8	7,7
МПик	0,9	1	4,1	1,6	7,6
Лакташи	4,4	0,6	1,2	0,6	6,8
Бања Лука	0,4	1	1,1	3,2	5,7
Приједор	1,2	0,7	2,4	0,9	5,2
Мркоњић Град	3,0	0,5	0,9	0,4	4,8
Модрича	1,0	0,7	0,7	1,0	3,4

Академска година 2021/2022.	Почетак године-објава конкурса	Конкурс	Обрада и објава ранг листа	Ранг листа- прва исплата	Укупно
Пале	4,4	0,5	1,3	1,5	7,7
Требиње	3,4	1	2,8	0,6	7,8
Бијељина	1,1	0,7	1,0	0,6	3,4
Министарство-Фонд	1,1	0,7	2,0	0,4	4,2
Министарство	1,0	0,7	3,4	0,8	5,9
Лакташи	2,2	0,8	1,3	1,1	5,4
Бања Лука	0,6	1,0	1,2	1,9	4,7
Приједор	1,0	0,5	0,6	3,7	5,8
Мркоњић Град	2,0	0,5	0,4	1,7	4,6
Модрича	1,0	0,7	0,7	1,0	3,4

Извор: Попуњени упитници по захтјеву ГСРЈС РС и евиденције и документација Министарства, Фонда и ЈЛС